EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.7.2021.
COM(2021) 358 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

u skladu s člankom 14. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/880 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara

Sadržaj

1. UVOD 3
2. ZADANI CILJEVI 4
3. ARHITEKTURA PROJEKTA I PRISTUP PLANIRANJU 4
4. PREGLED NAPRETKA 5
Donošenje provedbenih odredbi 5
Razvoj projekta – rad s Projektnom skupinom 7
Konceptualizacija – poslovni model 8
Definicija projekta – dokument o viziji 8
5. RIZICI OD KAŠNJENJA 8
6. ZAKLJUČCI 9
Prilog I.: Višegodišnje strateško planiranje 10
Prilog II.: Glavne faze projekta i vremenski okvir kritičnih ključnih točaka 14

POJMOVNIK

Poslovni model	Dokument u kojem se navodi obrazloženje informatičkog projekta i definiraju njegovi proračunski zahtjevi
Dokument o viziji	U dokumentu o viziji razrađuju se pretpostavke iznesene u dokumentu o poslovnom modelu. Bilježi se partnerstvo vlasnika sustava/dobavljača sustava i razumijevanje sustava u vrijeme izrade dokumenta.
Sustav UKD	Sustav za uvoz kulturnih dobara – centralizirani elektronički sustav za uvoz kulturnih dobara
TRACES	*Trade Control and Expert System* – višejezična internetska platforma Europske komisije za sanitarne i fitosanitarne certifikate
EU CSW-CERTEX	Jedinstveno sučelje EU-a – razmjena certifikata
VFO	Višegodišnji financijski okvir; dugoročni proračun EU-a, koji traje od 2021. do 2027.

1. UVOD

Uredbom (EU) 2019/880 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019.[1] o unosu i uvozu kulturnih dobara („Uredba”) nastoji se spriječiti nezakonita trgovina kulturnim dobrima, posebno ako ona pridonosi financiranju terorističkih aktivnosti, te se zabranjuje uvoz kulturnih dobara nezakonito izvezenih iz trećih zemalja na carinsko područje Unije.

Uredbom se propisuju uvozne dozvole za uvoz određenih kulturnih dobara koja se smatraju osobito ugroženom baštinom, a za ostala koja se smatraju manje ugroženima propisuju se izjave uvoznika i osigurava se njihovo podvrgavanje jedinstvenim kontrolama pri uvozu na carinsko područje Unije. Određeni uvoz kulturnih dobara koja su namijenjena za posebne svrhe (obrazovne, znanstvene ili istraživačke) izuzet je iz tih zahtjeva koji se odnose na dokumentaciju.

Obveza uvoznika da ishode uvoznu dozvolu ili sastave i podnesu izjavu uvoznika carinskim tijelima počet će se primjenjivati tek kad centralizirani elektronički sustav (sustav UKD) postane operativan. Komisija će razviti sustav UKD najkasnije do 28. lipnja 2025.

Sustav neće služiti samo kao sredstvo za ispunjavanje formalnosti gospodarskih subjekata, već i za pohranu i razmjenu informacija među tijelima država članica zaduženima za provedbu Uredbe (carinska i kulturna tijela).

Razvoj i funkcioniranje sustava UKD usko su povezani i s još jednom važnom inicijativom Komisije u području carine: jedinstvenim sučeljem EU-a za razmjenu certifikata (*EU Single Window Certificate Exchange System* – EU CSW-CERTEX)[2].

EU CSW-CERTEX povezuje EU-ove centralizirane sustave za necarinske formalnosti Unije s nacionalnim carinskim sustavima kako bi se omogućila digitalna razmjena popratnih dokumenata, rezultatâ kontrola i ishoda carinskih i necarinskih postupaka.

Svakih 12 mjeseci od stupanja na snagu Uredbe i do uspostavljanja operativnosti sustava UKD Komisija treba podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o napretku u uspostavljanju elektroničkog sustava.

Komisija je svoje prvo godišnje izvješće o napretku predstavila prošle godine[3]. U njemu su opisane mjere koje je Komisija poduzela u prvoj godini nakon stupanja Uredbe na snagu, i to: a) pripremne aktivnosti za donošenje potrebnih provedbenih odredbi i (b) savjetovanja s državama članicama u okviru Stručne skupine za carinska pitanja povezana s kulturnim dobrima i Projektne skupine za uvoz kulturnih dobara. Kad je riječ o potencijalnim rizicima od kašnjenja u uspostavi sustava UKD u zadanom roku, u izvješću je utvrđena neizvjesnost oko osoblja dodijeljenog projektu i financiranja projekta iz VFO-a.

Ovo drugo godišnje izvješće o napretku obuhvaća razdoblje od srpnja 2020. do lipnja 2021. i u njemu se predstavlja napredak postignut donošenjem potrebnih provedbenih odredbi i uvođenjem faze 1. – „konceptualizacija” projekta UKD. Radi cjelovitosti ovdje su ukratko

[1] SL L 151, 7.6.2019., str. 1.–14.
[2] https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en
[3] COM(2020) 342 final.

spomenuti zadani ciljevi, arhitektura projekta i pristup planiranju, koji su detaljno navedeni u prvom godišnjem izvješću o napretku. Ukupna procjena postignutog napretka i utvrđeni rizici od kašnjenja sažeti su u odjeljku sa zaključcima ovog izvješća.

2. ZADANI CILJEVI

Sustav UKD treba postati operativan najkasnije do 28. lipnja 2025. jer će putem njega od tog datuma svi gospodarski subjekti obvezno morati ishoditi uvozne dozvole ili podnositi izjave uvoznika carinskim tijelima kako bi mogli zakonito uvoziti[4] kulturna dobra u Uniju.

Uredbom se utvrđuje **rok do 28. lipnja 2021. za donošenje provedbenih odredbi kojima se utvrđuju detaljna pravila za elektronički sustav**.

Nakon donošenja provedbenih odredbi i odobrenja dokumenta o viziji započet će faza razvoja elektroničkog sustava. U trećoj fazi sustav UKD povezat će se sa sustavom EU CSW-CERTEX kako bi se omogućila razmjena dokumenata s carinskim sustavima država članica. Istodobno će se organizirati obuke za upoznavanje carinskih uprava s operativnim funkcionalnostima sustava UKD.

Uz druge aktivnosti Komisije u području carine, projekt o uvozu kulturnih dobara temeljito se planira i u okviru revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinske informacijske sustave 2019.[5] (MASP-C rev. 2019.). Izvadak o planiranju projekta o uvozu kulturnih dobara iz revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019. nalazi se u Prilogu I. ovom izvješću. Treba napomenuti da će se projektni sažetak ažurirati pri sljedećoj reviziji dokumenta MASP-C kako bi odražavao stvarni napredak na projektu.

Dio projekta o uvozu kulturnih dobara razvijen je i u okviru okruženja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (projektni sažetak 1.13. revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019.), čiji je ključan informatički sustav EU CSW-CERTEX. Izvadak o planiranju sustava EU CSW-CERTEX iz projektnog sažetka 1.13. višegodišnjeg strateškog plana za carinu nalazi se u Prilogu I. ovom izvješću.

3. ARHITEKTURA PROJEKTA I PRISTUP PLANIRANJU

Kao što je već objašnjeno u prvom godišnjem izvješću o napretku, arhitektura projekta temelji se na metodologiji propisanoj u reviziji višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019. i njezinim prilozima, uključujući program za upravljanje[6], EU-ovu politiku modeliranja carinskih poslovnih procesa[7] i informatičku strategiju[8]. Sveobuhvatan plan s glavnim fazama projekta i kritičnim ključnim točkama podrobno je objašnjen u Prilogu II.

Iako se projekt razvija istodobno na nekoliko razina, može se figurativno podijeliti na sljedeće tri faze.

Faza 1. – konceptualizacija: prvo se priprema **poslovni model**, u kojem se obrazlaže projekt i utvrđuju proračunski zahtjevi. Zatim se primjenom modeliranja poslovnih procesa (MPP)

[4] Stavljanje robe u sljedeće carinske postupke definirano je u Uredbi kao „uvoz”: puštanje u slobodni promet; skladištenje u carinskim skladištima ili slobodnim zonama; privremeni uvoz i upotreba u posebne svrhe, uključujući za unutarnju proizvodnju.
[5] Vidjeti https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en.
[6] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf
[7] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf
[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

sastavlja **dokument o viziji**, u kojem se navode podrobnije informacije povezane s definicijom projekta u smislu arhitekture, troškova, vremena i rizika te informacije kao što su ključne etape, rezultati i organizacija projekta. Ti dokumenti odražavaju rasprave i sadržaj provedbenog akta koji izrađuje Komisija.

Faza 2. – razvoj sustava: u skladu s odredbama provedbenog akta i izrađenim korisničkim zahtjevima i funkcionalnim specifikacijama sustava razvijaju se **tehničke specifikacije** o načinu gradnje sustava. Te tehničke specifikacije uključuju: arhitekturu koja će se upotrebljavati, poruke koje trebaju dostaviti gospodarski subjekti, sučelja prema drugim sustavima, planove ispitivanja itd.

Kad dizajn sustava bude spreman u konceptualnom smislu i kad se ostvare rezultati navedeni u tablici 1., ključnim točkama 1. i 3. (vidjeti Prilog I.), započinje opsežniji rad te se aspekti koji su više tehničke prirode obrađuju u dokumentima **Specifikacija aplikacije i usluga** te **Tehničke specifikacija sustava**, kojima se konkretiziraju dokument o poslovnom modelu i dokument o viziji.

Faza 3. – uvođenje i rad: započinje stvarna faza razvoja informatičkog sustava (**faza izgradnje**), nakon koje slijedi **prijelazna faza** u kojoj se rane inačice sustava UKD postupno uvode za različite skupine korisnika i provode se ispitivanja kako bi se osiguralo da do 28. lipnja 2025. gospodarski subjekti i nadležna tijela budu sposobni i dobro obučeni za upotrebu sustava. Nakon te faze slijedi razdoblje od šest mjeseci pružanja podrške, u kojem će se sustav podešavati u skladu sa svim operativnim potrebama koje bi se mogle pojaviti tek nakon što informatički sustav postane obvezan, i u svrhu osiguravanja nesmetanog rada.

Treba napomenuti da će sustav UKD biti povezan s carinskim tijelima država članica sustavom EU CSW-CERTEX do 3. ožujka 2025., slijedom prijedloga Komisije o okruženju jedinstvenog sučelja EU-a za carinu[9], što će carini omogućiti automatsku kontrolu dokumenata izdanih za uvoz kulturnih dobara. Za tu je aktivnost potrebno ispitivanje usklađenosti.

4. PREGLED NAPRETKA

Donošenje provedbenih odredbi

U prvoj fazi Komisija je donijela[10] potrebne provedbene odredbe za uspostavljanje elektroničkog sustava. Kako bi dobila bolju perspektivu s gledišta praktične provedbe, opsežno se savjetovala s predstavnicima država članica u Stručnoj skupini za carinska pitanja povezana s kulturnim dobrima i u Odboru za kulturnu robu.

Stručna skupina je forum za raspravu o provedbenim pitanjima zakonodavstva Unije o kulturnim dobrima koja se odnose na carinu, a posebno Uredbe (EU) 2019/880 o unosu i uvozu kulturnih dobara i Uredbe (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara[11]. Potonja je uredba skup pravila EU-a kojima se propisuje i sustav izdavanja dozvola pri izvozu, a na

[9] Vidjeti Prilog Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okruženja jedinstvenog sučelja Europske unije za carinu i izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013, COM(2020) 673 final.
[10] Za vrijeme izrade ovog izvješća nacrt uredbe dobio je podršku Odbora i Kolegij je uredbu trebao donijeti u lipnju 2021.
[11] Uredba Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara (SL L 39, 10.2.2009., str. 1.–7.).

snazi je od 1993.[12]

Komisija je redovito obavješćivala udruženja tržišta umjetnina o napretku rada kako bi praktična provedba Uredbe bila dobro prilagođena stvarnim uvjetima na tržištu. Kao službeni korak postupka donošenja nacrt provedbenog akta stavljen je na raspolaganje na internet radi savjetovanja s dionicima tijekom četverotjednog razdoblja (24.3.2021.–21.4.2021.).

Provedbeni akt sastoji se od pet odjeljaka, od kojih se posljednji odnosi na detaljna rješenja za uspostavu i rad sustava UKD.

Sustav UKD treba razviti kao neovisan modul postojećeg sustava TRACES, kojim upravlja Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (Glavna uprava SANTE). Komisija treba osiguravati njegov rad, održavanje, podršku i sva potrebna ažuriranja ili razvoj.

Kako bi sastavljala potrebna periodična izvješća i osiguravala razvoj, funkcioniranje i održavanje sustava, Komisija mora imati pristup svim podacima, informacijama i dokumentima u sustavu UKD. Osigurat će i međusobnu povezanost sustava UKD i nacionalnih carinskih sustava putem sustava EU CSW-CERTEX.

Kako bi se osmislila, pratila i vodila pravilna provedba sustava UKD te kako bi se njome upravljalo, države članice i Komisija morat će odrediti kontaktne točke.

Vrlo je važno da podnositelji zahtjeva za dozvolu/nositelji dozvole ili davatelji izjava u izjavama uvoznika budu točno identificirani u sustavu UKD. Zbog toga se na temelju provedbenog akta gospodarski subjekti trebaju identificirati EORI brojem[13].

Za ispunjavanje zahtjeva za uvozne dozvole i izjava uvoznika u prilogu provedbenog akta utvrđuje se podatkovni rječnik, tj. vrsta informacija koje će podnositelji zahtjeva i davatelji izjava trebati unijeti u sustav UKD kako bi ispunili i podnijeli odgovarajuće obrasce.

Iako se u temeljnom aktu upućuje na „format”, to se ne bi trebalo shvatiti doslovno jer će obrasci koji se mogu ispuniti biti elektronički, a ne tipični papirnati dokumenti. Moći će se napraviti ispis licence, izjave ili općeg opisa, ali suprotno specifikacijama iz Uredbe o izvozu kulturnih dobara, to se može napraviti na bilo kojoj vrsti papira (tj. bez obveznih dimenzija stranice ili debljine papira ili međusobno povezanih sigurnosnih obrazaca). U svakom slučaju, kad carina ili nadležna tijela trebaju provjeriti dozvolu ili izjavu, to će učiniti tako da je preuzmu elektroničkim putem iz sustava UKD. Nadalje, takvi preuzeti dokumenti bit će samostalni, što znači da se valjanost elektroničkih potpisa i cjelovitost dokumenta provjeravaju svaki put kad se pristupi dokumentu (ili njegovu primjerku) u skladu s normom eIDAS[14].

Budući da će dokumentacija postojati u sustavu UKD, a carinama će biti dostupna elektronički putem sustava EU CSW-CERTEX, neće postojati rizik od krivotvorenja kao kod papirnatih dokumenata. Nadalje, provedbenim aktom daje se skup jamstava u obliku elektroničkih pečata i potpisa, čime će se spriječiti svaka nezakonita promjena sadržaja i ovjerit će se točno vrijeme i datum kad je obrazac podnesen i kad ga je primilo nadležno tijelo.

Točnije, elektroničke uvozne dozvole potpisivat će dužnosnik za ovjeravanje nadležnog tijela

[12] Prije osnutka stručnih skupina za potrebe Ugovora iz Lisabona predmetna razmatranja održavala su se u Odboru iz Uredbe (EZ) br. 116/2009. Članovi stručnih skupina uglavnom su ista tijela koja se sastaju u okviru odbora iz te uredbe.

[13] EORI broj je registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta kako je definiran u članku 1. točki 18. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/2446.

[14] Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ, SL L 257, 28.8.2014., str. 73.

svojim elektroničkim potpisom, potvrđivat će se naprednim ili kvalificiranim elektroničkim pečatom nadležnog tijela izdavanja, a zatim će ih sustav UKD potvrditi naprednim ili kvalificiranim elektroničkim pečatom.

Uz to, sustav UKD označit će podnošenje zahtjeva za dozvolu; zahtjev nadležnog tijela za dodatne informacije; podnošenje dodatnih informacija ili dokumenata podnositelja zahtjeva; odluku koju donosi nadležno tijelo i istek od 90 dana bez odluke nadležnog tijela elektroničkim vremenskim žigom.

Kad je riječ o pristupu dokumentima u sustavu UKD, provedbenim aktom propisuje se da će carina i nadležna tijela imati pristup uvoznim dozvolama za koje je donesena odluka te izjavama uvoznika i općim opisima koji su dostavljeni carini. Gospodarski subjekti imat će pristup vlastitim dozvolama, izjavama i općim opisima. Kako bi se olakšala trgovina, oni mogu omogućiti pristup tim istim dokumentima u sustavu UKD drugim stranama (npr. potencijalnim klijentima, stručnjacima itd.).

Komisija i države članice bit će voditelji obrade podataka u okviru postupaka obrade podataka nužnih za uspostavu sustava UKD. U tu svrhu morat će sklopiti zajednički sporazum o vođenju obrade podataka najkasnije do 28. lipnja 2022.

Kako bi se utvrdili praktični zahtjevi za dostupnost i izvedbu sustava UKD, ali i osigurao kontinuitet poslovanja, provedbenim aktom propisuje se sklapanje operativnih sporazuma između Komisije i država članica.

Uspostavljeni su određeni postupci u slučaju izvanrednih okolnosti, za slučaj da sustav UKD postane nedostupan na više od osam sati, iako se to ne očekuje. Točnije, kontaktne točke sustava UKD u državama članicama trebaju održavati javni mrežni repozitorij koji sadržava elektronički obrazac, koji se može ispunjavati, svih dokumenata koji se mogu izdati u sustavu UKD. Čim su sustav UKD ili nedostupna funkcija ponovno dostupni, gospodarski subjekti mogu se služiti dokumentima sastavljenima u mrežnom repozitoriju za bilježenje istih informacija u sustav.

Na kraju, provedbeni akt sadržava određene sigurnosne odredbe sustava kako bi se osigurao pouzdan i siguran rad, posebno za provjeru izvora podataka i za zaštitu podataka od rizika neovlaštenog pristupa, gubitka, izmjene ili uništenja. Treba se bilježiti svaki unos, izmjena i brisanje podataka uz navođenje razloga i točnog vremena obrade te imena osobe koja je unijela, izmijenila ili izbrisala podatke. Nadalje, države članice trebaju obavješćivati jedna drugu, Komisiju i prema potrebi predmetni subjekt o svim stvarnim ili pretpostavljenim povredama sigurnosti ICG sustava.

Razvoj projekta – rad s Projektnom skupinom

Komisija je osnovala „Skupinu za uvoz kulturnih dobara projekta Carina” („SKDP”), koja služi kao forum za raspravu stručnjaka iz nacionalnih carinskih tijela država članica i nadležnih (kulturnih) tijela s iskustvom u provođenju formalnosti izdavanja dozvola na području baštine, poglavito u digitalnom obliku. Ta je skupina pružila podršku u pripremi provedbenog akta i pomagat će službama Komisije u definiranju parametara i razradi kriterija za funkcionalne specifikacije sustava UKD.

Projektnu skupinu[15] čini 18 izaslanika iz 11 država članica (AT, BE, BG, ES, LV, PT, RO, DE, NL, IT, FR), a dosad se sastala devet puta (četiri puta za vrijeme razdoblja izvješćivanja 29.6.2020.–28.6.2021.).

[15] Više pojedinosti o mandatu i radu Projektne skupine potražite u prvom Izvješću Komisije o napretku COM(2020) 342 final.

Tijekom tog razdoblja izvješćivanja Projektna skupina uglavnom je radila na definiranju područja primjene informatičkog sustava, minimalnih funkcionalnosti i korisničkih zahtjeva. Ishod tih rasprava prvo je zabilježen u poslovnom modelu, a dodatno je razrađen u dokumentu o viziji.

Konceptualizacija – poslovni model

Poslovni model odobrili su ITCB[16] 23. rujna 2020. i Koordinacijska skupina za elektroničku carinu 16. listopada 2020. bez primjedbi. U okviru poslovnog modela istražuju se različite alternative i potvrđuje se da je sustav TRACES, koji je uspostavljen u sklopu Glavne uprave SANTE, najprikladnija platforma za razvoj sustava UKD jer je većina funkcionalnosti potrebnih za sustave certificiranja i izdavanje dozvola dobro razvijena na toj platformi.

Definicija projekta – dokument o viziji

U dokumentu o viziji dodatno se razrađuje početna procjena iz poslovnog modela i detaljno se opisuju metodološki pristup, upravljanje projektom i sinergije s drugim projektima. Kao rezultat toga sustav UKD razvijat će se u partnerstvu Glavne uprave za oporezivanje i carinsku uniju (Glavna uprava TAXUD) i Glavne uprave SANTE, oslanjanjem na dugoročnu suradnju i sinergiju između te dvije glavne uprave za suradnju carine i nadležnih tijela partnera, koja se do danas pokazala vrlo uspješnom u području kontrola uvoza životinja, hrane i stočne hrane. Dokument o viziji je u fazi finalizacije, a očekuje se da će ga Koordinacijska skupina za elektroničku carinu odobriti do kraja lipnja 2021.

5. RIZICI OD KAŠNJENJA

Sažetak projekta

Komisija ima zadatak razviti centraliziran elektronički sustav za izdavanje dozvola i uspostaviti njegovo sučelje s nacionalnom carinom u roku od šest godina nakon stupanja Uredbe na snagu. Za ostvarivanje te inicijative potrebna su dva radna mjesta administratora u Glavnoj upravi TAXUD, kao što je propisano u relevantnom Zakonodavnom financijskom izvještaju.

Naziv i opis rizika

Isporuka sustava UKD ovisi o odobrenju odgovarajućeg financiranja i o raspodjeli sredstava u Glavnoj upravi TAXUD, uzimajući u obzir različite prioritete s kojima se suočava ta glavna uprava.

Rizik 1. – raspodjela osoblja

Komisija u prvotnom prijedlogu nije predvidjela uspostavu informatičkog sustava. Zbog toga nisu dodijeljena odgovarajuća sredstva. Međutim, u tijeku pregovora i na zahtjev suzakonodavca uspostava sustava UKD uključena je u Uredbu, zbog čega su bila potrebna dodatna sredstva koja do tog trenutka nisu bila predviđena. Kad je riječ o osoblju za razvoj informatičkog sustava u Glavnoj upravi TAXUD potrebnom u okviru ovog šestogodišnjeg projekta, u vrijeme završnih političkih trijaloga u prosincu 2018. procijenjeno je da će biti potrebna dva radna mjesta administratora na puno radno vrijeme. Međutim, od sredine srpnja 2020. mogao je biti dodijeljen samo jedan administrator na puno radno vrijeme.

Rizik 2. – pandemija bolesti COVID-19

[16] Odbor za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost (ITCB) Europske komisije stalna je podskupina Korporativnog upravnog odbora. Omogućuje da se resursi i ulaganja u informacijsku tehnologiju učinkovito upotrebljavaju i da poslovne potrebe podržavaju učinkoviti, sigurni i izdržljivi komunikacijski i informacijski sustavi, u skladu s načelima zaštite osobnih podataka. Nadgleda provedbu digitalne strategije Europske komisije.

Osim navedenih rizika, javnozdravstvena kriza povezana s pandemijom bolesti COVID-19 u određenoj mjeri utječe na kapacitet isporuke tima, a osobito na projektne aktivnosti i sastanke Stručne skupine i Projektne skupine s državama članicama. Održani su virtualni sastanci s kraćim dnevnim redom i ograničenom interakcijom. Nadalje, javnozdravstvena kriza prisilila je države članice na preraspodjelu prioritetâ i na taj način ograničila njihov kapacitet dostavljanja ulaznih podataka i povratnih informacija za datoteku. Taj će utjecaj ovisiti o trajanju javnozdravstvene krize.

Rizik 3. – prijedlog za okruženje jedinstvenog sučelja EU-a za carinu

Dobro funkcioniranje sustava UKD povezano je s uspjehom prijedloga Komisije za okruženje jedinstvenog sučelja EU-a za carinu, čiji je cilj pružanje pravne osnove za funkcioniranje sustava EU CSW-CERTEX. Stup međuvladine suradnje (G2G) tog prijedloga odražava način na koji će carina i nadležna tijela partnera digitalno razmjenjivati podatke. Stoga, ako suzakonodavci na kraju postignu sporazum koji se znatno razlikuje od pristupa G2G kako je naveden u prijedlogu, to će utjecati na to kako su sustav UKD i EU CSW-CERTEX povezani te će utjecati i na prethodno opisane provedbene odredbe za sustav UKD.

Rizik 4. – raspoloživost proračunskih sredstava

Neizvjesnost proračunskih sredstava uslijed pregovora o novom VFO-u uvelike je otežala napredovanje projekta. Međutim, trebalo bi napomenuti da je povoljan ishod pregovora o VFO-u umanjio taj rizik s kraja 2020. i da je ta inicijativa u proračunskom smislu u potpunosti obuhvaćena novim programom Carina.

Mjere ublažavanja

Glavna uprava TAXUD izvijestila je o rizicima.

6. ZAKLJUČCI

Glavne mjere poduzete u razdoblju obuhvaćenom ovim drugim izvješćem o napretku za razvoj centraliziranog elektroničkog sustava za uvoz kulturnih dobara (sustav UKD) glase kako slijedi: (1) donošenje provedbenih odredbi u svrhe Uredbe (EU) 2019/880; (2) rad Projektne skupine osnovane u tu svrhu i (3) unapređenje poslovnog modela i dokumenta o viziji za projekt UKD.

Iako je Komisija do sada pratila raspored, utvrđeni su neki potencijalni rizici od kašnjenja u isporuci sustava UKD u zadanom roku. Jedan rizik odnosi se na neizvjesnost oko osoblja dodijeljenog projektu jer to ovisi o trenutačno dostupnim proračunskim sredstvima i sveukupnim prioritetima u razvoju informatičkog sustava carine[17]. Utvrđeno je i da javnozdravstvena kriza povezana s pandemijom bolesti COVID-19 ponešto utječe na napredak projekta UKD. Ukupni utjecaj ovisit će o trajanju javnozdravstvene krize.

[17] Kao što je probna digitalizacija Carinskoga zakonika Unije (CZU).

PRILOG I.: VIŠEGODIŠNJE STRATEŠKO PLANIRANJE

Dokumentom MASP-C osigurano je djelotvorno i dosljedno upravljanje informatičkim projektima jer se u njemu utvrđuju i strateški okvir i ključne točke. U konačnici su ga države članice odobrile u Skupini za carinsku politiku (SCP) na temelju stručnog savjeta Koordinacijske skupine za elektroničku carinu (KSEC) i savjetovanja o trgovini s Kontaktnom skupinom za trgovinu (KST).

Države članice razmotrile su i odobrile planiranje elektroničkog sustava, koje je podrobno opisano u projektnom sažetku 1.18. revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019.

Tablica 1. u nastavku sadržava izvadak planiranja projekta o uvozu kulturnih dobara iz projektnog sažetka 1.18. revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019.

Tablica 1. – Izvadak iz projektnog sažetka 1.18. revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019.

	Ključne točke	*Očekivani datum završetka*
1.	**Analiza poslovanja i modeliranje poslovnih procesa**	
	– dokument o poslovnom modelu	četvrto tromjesečje 2020.
	– razina 3. (MPP zahtjeva korisnika)	prvo tromjesečje 2022.
	– razina 4. (podroban MPP funkcionalnih zahtjeva)	prvo tromjesečje 2022.
2.	**Pravne odredbe**	
	– donesene postojeće odredbe*	drugo tromjesečje 2019.
	– donesene buduće odredbe**	drugo tromjesečje 2021.
3.	**Faza pokretanja projekta**	
	– dokument o viziji	drugo tromjesečje 2021.
	– odluka o odobrenju prijedloga	drugo tromjesečje 2021.
4.	**Informatički projekt**	
	– specifikacija aplikacije i usluga	drugo tromjesečje 2023.
	– tehnička specifikacija sustava	drugo tromjesečje 2023.
	Faza izgradnje	
	– uvođenje centralnih usluga	treće tromjesečje 2024.
	– ugradnja usluga u nacionalne sustave	nije primjenjivo

	– nacionalno uvođenje	nije primjenjivo
	Prijelazna faza	
	– uvođenje i pokretanje	četvrto tromjesečje 2024.
	– ispitivanje usklađenosti	drugo tromjesečje 2025.
5.	**Puštanje sustava u rad**	
	– Komisija, tijela država članica i gospodarski subjekti	drugo tromjesečje 2025.
	– treće zemlje i gospodarski subjekti s nastanom izvan EU-a (u slučaju potrebe)	nije primjenjivo
6.	**Podrška uvođenju (obuka i komunikacija)**	
	– centralno razvijena obuka i komunikacija	četvrto tromjesečje 2024.
	– nacionalni program obuke i komunikacije	četvrto tromjesečje 2024.

***** Važeće odredbe odnose se na Uredbu (EU) 2019/880.
****** Buduće odredbe odnose se na provedbene odredbe koje će se donijeti u skladu s Uredbom (EU) 2019/880.

U tablici 2. nalazi se izvadak iz projekta EU CSW-CERTEX, s fokusom na 2. sastavnicu projekta EU CSW-CERTEX, koja je povezana sa sustavom UKD.

Tablica 2. – Izvadak iz projektnog sažetka 1.13. revizije višegodišnjeg strateškog plana za carinu 2019. – 2. sastavnica „EU CSW-CERTEX”

	Ključne točke	*Očekivani datum završetka*
1	**Analiza poslovanja i modeliranje poslovnih procesa**	
	– dokument o poslovnom modelu	prvo tromjesečje 2017.
	– prilog poslovnom modelu	drugo tromjesečje 2023.
	– razina 3. (MPP zahtjeva korisnika)	prvo tromjesečje 2024.
	– razina 4. (podroban MPP funkcionalnih zahtjeva)	prvo tromjesečje 2024.
2	**Pravne odredbe**	
	– donesene postojeće odredbe*	na snazi
	– donesene buduće odredbe**	2021.
3	**Faza pokretanja projekta**	
	– dokument o viziji	treće tromjesečje 2017.
	– prilog dokumentu o viziji	treće tromjesečje 2023.
	– odluka o odobrenju prijedloga	treće tromjesečje 2023.
4	**Informatički projekt**	
	– specifikacija aplikacije i usluga	drugo tromjesečje 2024.
	– tehnička specifikacija sustava	drugo tromjesečje 2024.
	Faza izgradnje	
	– uvođenje centralnih usluga	treće tromjesečje 2024.
	– ugradnja usluga u nacionalne sustave	od četvrtog tromjesečja 2024. nadalje
	– nacionalno uvođenje	od četvrtog tromjesečja 2024. nadalje
	Prijelazna faza	
	– uvođenje i pokretanje	četvrto tromjesečje 2024.
	– ispitivanje usklađenosti	od prvog tromjesečja 2025. nadalje

5	**Puštanje sustava u rad**	
	– Komisija, tijela država članica i gospodarski subjekti (napomena: naveden je datum puštanja u rad za Komisiju, a države članice ispitat će usklađenost od drugog tromjesečja 2020.)	drugo tromjesečje 2025.
	– treće zemlje i gospodarski subjekti s nastanom izvan EU-a (u slučaju potrebe)	nije primjenjivo
6	**Podrška uvođenju (obuka i komunikacija)**	
	– centralno razvijena obuka i komunikacija	nije primjenjivo
	– nacionalni program obuke i komunikacije	nije primjenjivo

* Važeće odredbe odnose se na Uredbu (EU) 2019/880.
** Buduće odredbe odnose se na provedbene odredbe koje će se donijeti u skladu s Uredbom (EU) 2019/880.

PRILOG II.: GLAVNE FAZE PROJEKTA I VREMENSKI OKVIR KRITIČNIH KLJUČNIH TOČAKA

